

Kiadás: 1904. július 14-én.
 Hely: Ujpest, a Heil-féle kórház mellett.
 Felelős szerkesztő: BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák u. 8.
 Hely: Ujpest, a Heil-féle kórház mellett.
 Felelős szerkesztő: BRANKOVICS GYÖRGY.
 Kiadó: FUCHS ANTAL.

PESTMÉGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

„A híresek.”

Ujpest, július hó 14-en.

A község képviselőtestületének folyó hó 6-án tartott közgyűlésén a Heil-féle gyermekkórház ügyének tárgyalásakor történt a dolog.

Midőn Zsoldos János főjegyző arra hívta föl a képviselőtestület tagjait, hogy azok, kik az előjáróság javaslatát elfogadják s a Heil-féle hagyományt *el nem* fogadják, szíveskedjenek felállni: a képviselőtestületnek egyik legműveltebb ellenzéki tagja, a ki nagyon természetesen a mellett kardoskodott, hogy a hagyatékot el kell fogadni s a gyermekkórházat föl kell állítani, azzal a kijelentéssel élt, hogy: *„Lássuk, kik a híresek!”*

Huszonnégy képviselő állott föl!

Az előjáróság javaslatát huszonnégy képviselő fogadta el.

A Heil-féle hagyaték kétes értékű áldását huszonnégy képviselő, tehát nagy többség, utasította vissza.

Az ellenzéki képviselő szerint ez a 24 „a híres!”

Nem akarunk ez alkalommal azzal foglalkozni, ildomos s tapintatos volt-e az a kijelentés: *„Lássuk, kik a híresek!”* egy oly testületben, amelyben mindenki szabadon követheti a saját meggyőződését, amely testületnek a tagjai egytől-egyig választottak s a polgárok bizalmából foglalják el tiszteletreméltó helyüket, s egyenlő jogokkal bírnak, csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy a „híres” jelző nem a hagyatékot elutasító huszonnégy képviselőre, hanem csakis arra a néhány képviselőre alkalmazható jogosan, a kik a csekély ér-

tékű hagyaték elfogadásával egy nagy és állandó terhet akartak a község nyakába varrni, még pedig egyetlen embernek a közérdek köpenyegé alá bújtatott magán érdekéből.

A közérdek köpenyegé: a gyermekkórház volt.

A magánérdek egy embernek a privat ambíciója volt.

Hogy tényleg nem a közérdek, hanem egy embernek a magánérdeke játszotta ez ügyben a főszerepet; hogy privat ambíció sugalmazta a végrendekező Heilné, hogy a közérdekű gyermekkórház a magánérdek méhében fogantatott, azt elég világosan bizonyítja a végrendelet története és maga a végrendelet.

A végrendelet történetét, ha szükséges lesz, máskor fogjuk elmondani. Egyelőre elég a végrendelet maga, amely azt mondja, hogy a vagyon csak az esetben illeti meg a községet, ha a hagyomány elfogadásától számítva, a gyermekkórház egy év alatt létre jön, ellenkező esetben a hagyomány az Országos orvosi szövetséget illeti meg.

Vaknak kell lenni annak, aki ezt olvasva, a közérdek köpenyegé alatt a magánérdek lólábát észre nem veszi.

Ha Heilné hagyatéka tisztán a közérdeknek akart volna szolgálni, akkora végrendelet úgy hangzott volna, hogy a hagyaték hasznosítandó és tőkésítendő mindaddig, amíg annyira nem növekszik, hogy abból a gyermekkórházat a község megterhelése nélkül fel lehet építeni s be lehet rendezni. Az a jószívű nő, a közérdek szempontjából semmi esetre sem kívánta volna azt, hogy Ujpest községe az ő 24—30,000 koronás

hagyománya kedvéért 80—100,000 korona terhet vállaljon magára s adósságot csináljon.

Ha a végrendekező előtt vagy a végrendekező sugalmazói előtt Ujpest közérdeke lebegett volna, akkor a feltétel nemteljesítés esetében nem az Országos orvosi Szövetséget, hanem Ujpest egyik vagy másik humánus intézetét tette volna másodörökösül. Hiszen jól esett volna az a 24—30,000 korona a járványkórháznak, vagy a menháznak vagy Ujpest más jótékony intézetének is.

Ez csak világos.

No már most, a gyermekkórház mindenestre olyan eszme, amelynek megvalósításához mindenki szívesen hozzájárul, de éppen a közérdek szempontjából nem lehetett és nem volt szabad a képviselőtestület többségének hozzájárulni ahhoz, hogy a község költségén egy ember számára drága kabátot varrjanak az olesó gombhoz; nem volt szabad hozzájárulni ahhoz, hogy a privat ambíció kielégítésének a kedvéért a község terhére telket vásároljon, kórházat építsen, berendezzen és fenntartson.

Nagyon helyesen tette a képviselőtestület többsége, hogy még azon indítványhoz sem járult hozzá, hogy az a gyermekkórház, a mostani épületben, *ugy-ahogy, három-négy* ágygyal rendeztessék be, csak a hagyaték fogadtassék el.

Helyesen tette azért, mert ha a képviselőtestület a hagyatékot elfogadta volna, s a gyermekkórházat *ugy-ahogy* berendezte volna: a belügyminisztérium egy fél év múlva, vagy egy

TARCZA.

Az öreg honvéd utolsó órája

— Elbeszélés. —

Irtta: Brankovics György.
(Folytatás.)

Jó kedvűen, örömtől sugárzó arccal érkezett budavári palotájába Pornóy Antal báró. A magyar miniszterek éppen ma tudatták a nemzetet s a köztörvényhatóságokkal, hogy a törvények értelmében a haza kormányzását átvették s hivatalos működésüket megkezdték.

— A nemzet e pillanatban egy új korszak küszöbére lépett, a legszebb jövő vár reánk! — mondá halkán a lépcsőkön felfelé haladva.

De mi történt?

Az előszoba ruhatartóján függött a házi orvos jólismert köcsögkalapja és elefántcsontfogantyus botja. Beteg van a háznál? Legelőször is felesége szobájába sietett — üres volt, gyors léptekkel átment a leánya szobájába . . . ott sem talált senkit. Hát kihalt itt minden élő lény?! A saját lakosztályába sietett s hevesen megrántotta a csengettyűt.

A csengetésre rögtön kitárult az egyik oldalajtó s a leánya lépett be.

(Folytatása lapunk 24-ik számában közölt tárczájának.)

— Edesatyám, — szóla — ne ijedj meg!

Pornóy báró azonban nagyon is megijedt . . . Egy ugrással ott termett a szomszéd könyvtárszobában, ahol egy rögtönzött ágyon bekötött fejjel egy idegen, halavány leánya feküdt. A szeméi le valának zárva, az orvos ott ült az ágy szélén, s figyelmesen vizsgálta az arcvonásait s leve-lesté a tüdő működését, az alig érzervehető lehellést.

Az ágy mellett véres vízzel telt edények állottak s egy széken néhány egyszerű ruha darab feküdt.

— Ki ez? kérdé Pornóy báró megdöbbenve.

A szegény Lili volt.

Véresen és eszméletlen állapotban huzták ki Pornóy bárónő kocsija alól, és most itt feküdt súlyos sebével, élet-halál közt lebegve, tehetetlenül.

Midőn a derék Pornóy a szerenesétlenség részleteiről értesült, nemcsak hogy helyeselte, hogy az idegen leányt ide hozták, de rögtön el is rendelte, hogy ha szükséges a házi orvoson kívül a legjobb sebészt hívassák a beteghez.

A házi orvos fejesólválva hagyta el a sebesültet, meghagyta, hogy a leg gondosabb ápolásban részesítsék s azután — heteken át eljött minden áldott nap, amíg minden veszélyt elhárított a szerenesétlenség gyermekétől.

Pornóy bárónő és Olga leánya, aki egykoru volt Lilivel, valóban nagy szeretettel s gondossággal ápolták a szép leányt s boldo-

gok valának, midőn Lili a betegség erejének megtörése után, egy hosszú álomból felébredve, először felnyitá szeméit. Csak lassan és nehezen nyerte vissza az egészséget, de annál gyorsabban és könnyebben nyerte meg Olga, a bárókisasszony rokonszenvét és szeretetét.

Lili műveltsége ugyan nagyon hiányos volt, de mindent megfigyelt, minden jótanácsot kézséggel követet s a szíve tiszta volt, mint a szízarany.

Időközben elkövetkezett Olga születésnapja s Pornóy bárónő már korán reggel felkereste legjobb kívánataival s anyai áldásával a leányt.

— Kedves anyám, mondá Olga az anyját átölelve, nekem még egy nagy, nagy kéresem volna.

— Mit kívánsz, gyermekem?

— Teljesíted?

— Ha tehetem, szívesen!

— Nagyon szeretnék egy nővérrel birni, s még jobban szeretném ha azt Lilinek hívnák.

— Más szóval, az a kívánságod, hogy Lilit leányul fogadjuk s a házuknál tartjuk.

— Igen, anyácskám. Megteszed?

— A szegény leánykát én is szeretem, nem bir ugyan a mi társadalmi osztályunk műveltségével, de egész lényén át egy esodálatosan nemes vonás vonul végig, s igen jó szívé, esendes kedélyű gyermek. Kérdés azonban, hogy mit szól a dologhoz atyád, mert elvégre is ő tőle függ minden.

(Folyt. köv.)

év múlva rögtön tudomására adta volna a községnek, hogy olyan kórházat, legyen annak magán vagy közkórház a neve, el nem tűr, amely a modern követelményeknek meg nem felel, amely a zugkórház jellegét viseli magán és -- rögtön ráparaucsolta volna a községre, hogy a gyermek-kórházat úgy építse föl és úgy rendezze be, amint azt a belügyminisztérium előírja s a közegészségügy szemponyjából jogosan követelheti. Másszóval olyan költséget zúdított volna a községnyakába, amely elől nem térhetett volna ki, s amely alatt ugyancsak görnyedezett volna s a községi pótdadót ugyancsak megnövelte volna.

Végül mindenki meglehet győződve arról is, hogy azok az orvosok, kik annál a gyermek-kórháznál fizetés nélkül vagy kis fizetéssel működtek volna: egy év múlva azt mondták volna, hogy most már ingyen vagy kis fizetésért nem működnek tovább, tessék nekik eddigi érdemeiket tekintetbe véve fizetést, illő fizetést adni! És a község ez e ől sem térhetett volna ki s újabb kiadásokkal lett volna kénytelen magát megterhelni.

Az a közvetítő indítvány csak lépvevessző volt, amelyre a képviselőtestület többsége szerencsére nem szállott rá.

Az a 24 képviselő tehát, amely az előljáró ág javaslatát elfogadta s a Heil-féle hagyatékot el nem fogadta: tisztán a közérdek szempontjából eslekedett s a „híresék” jelzője inkább azokat illeti meg, akik a Heil-féle hagyaték elfogadása mellett s a gyermek-kórház *ugy-ahogy* berendezése mellett egy ember érdekében kardoskodtak.

Köszönjük meg a képviselőtestület többségének, hogy ettől a „hírességtől” megmentette őket!

Reméljük, hogy a képviselőtestületnek ellenzéki tagjai, képviselő társaikkal szemben, jövőben minden gunyos, lenézó, lekicsinyítő kifejezésektől tartózkodni fognak.

A községi képviselőtestület közgyűlése.

Érdekes közgyűlése volt a községi képviselőtestületnek f. é. július hó 6-án. Érdeklősséget a közgyűlésnek részint az interpellációk, önálló indítványok és az azokra adott válaszok, részint a kitűzött tárgyak, és az eszmecsereik kölesönöztek.

Interpellációk.

Benkovits Imre mindenekelőtt azon kérdést intézte a község előljáróságához, igaz-e, hogy a régi község ház anyagát potom áron, 54 koronáért eladták, holott az négyszer annyit ért? Igaz-e, hogy egy községi képviselő a pókos lovat a község istállójába állította be s eszerébe a község egészséges lovátelvitte és használta. Végül arra kért *Zsoldos főjegyzőtől* választ, hogy a községi szabályrendelet ellen beadott felebbezést miért tartja vissza.

Zsoldos János főjegyző kijelenti, hogy az első kérdésre csak az eladásra vonatkozó iratok előterjesztésekor fog válaszolni; a második kérdésre nem válaszolhat, mert a pókos és egészséges ló kiesereléséről nincs tudomása; a harmadik kérdésre pedig egyáltalában nem fog válaszolni, mert *adminisztratív dolgokban a képviselőtestület nem független hatósága s így a község képviselője felelőségre sem vonhatja őt.* Am ha mulasztást követett el, akkor tessék ellene feljelentést tenni, illetékes hatóságának mindenestre kötelelességszerűen fog felelni.

Winternitz Gyula, tekintettel arra, hogy a fogyasztási adóbrélet a folyó év végén lejár és hogy Ujpest fogyasztási adóját egyes emberek magánbérletbe akarják venni: kérdi az előljáróságot, megtette-e a kellő lépéseket arra nézve, hogy a község a fo-

gyasztási adóbrélettől, mely főjöveldelmi forrásunk, el ne essék?!

Zsoldos János főjegyző kijelenti, hogy az ügy fontosságánál fogva a szükséges lépések kellő időben megtétek, kerületünk országgyűlési képviselője *Wolfner Tivadar*, a község kérelmének támogatására felkérte, a pénzügyminiszternél az előljáróság küldöttéleg tisztelegte ez ügyben s a szerződés megkötése rövid idő kérdése.

Tárgysorozat

1. Nagyobb és éles vita fejlődött ki a Heil-féle hagyaték illetőleg a gyermek-kórház ügyében, a melyet a képviselőtestület már egyszer 16 szóval elfogadott, fellebbezés következtében azonban a határozat feloldatván, a képviselőtestület újabb határozathozatalra utasított.

A 24,000 koronás hagyaték elfogadása s a 78,000 koronás gyermek-kórház felépítése mellett különösen *Illek Vince* apátplébános tartott olyan éles beszédet, a mely visszautasító felszólalásra kényszerítette *Winternitz Gyulát*, míg ellenben a község előljárósága régi álláspontjához ragaszkodott, s a hagyaték el nem fogadását javasolta. *Höbert Béla* azt indítványozta, hogy a telekvétel s építkezési költségek mellőzésevel, a gyermek-kórház a hagyatékot képező házban rendeztessék be szerényen, a mely indítványhoz *Dr. Kis Sándor* is csatlakozott. A hagyaték elfogadása ellen *Diamantstein Lajos* és *Dr. Kovács Nagy Lajos* szólaltak föl.

A közgyűlés 24 szóval az előljáróság javaslatát fogadta el, illetőleg a hagyatékot nem fogadta el, a mely határozat ellen *Illek Vince* fellebbezést jelentett be.

2. Az 1894-1900. évi közpénztári számadások ügyében felmerült marasztalásokat a közgyűlés, miután annak idejében határozatal alapján utalványoztattak ki, egyhangulag elengedte.

3. Ujpest községe ismételtén utasított a közoktatásiügyi kormány által, hogy a már megelőző 3 ovodán kívül még 2 ovodát állítson föl s rendezzen be és a képviselőtestületnek ajándékok biztosítására vonatkozó határozatát f. é. szeptember haváig terjessze föl.

Miután Ujpest községe a törvény értelmében, az egyenes állami adója után csak 3% -kal köteles az ovodák fenntartásához hozzájárulni s miután a meglevő ovodák már is 2000 koronával többet emésztenek föl, mint a mennyit a 3% engedményez: a közgyűlés egyhangu határozattal kimondotta, hogy a község az újabb ovodák költségeihez nem járulhat hozzá.

4. A vármegyei törvényhatóságnak a pénztáros manco-jutalékára vonatkozó határozatát, a közgyűlés tudomásul vette, s a pénztárosnak más módon való kárpoitását kilitásba helyezte.

5. Tervebe vétetvén az ujbpesti kir. járásbiróság saját házának a felépítése: a pestvidéki kir. törvényszék elnöke megkereste a községet, hogy a járásbirósági épület számára ingyen telket adjon.

A közgyűlés egyhangu határozattal kimondotta, hogy a kívánságnak nem tehet eleget, mert a községnek telke nincs s telekvásárlásra való pénze sincs.

6. A képviselőtestület már hónapokkal ezelőtt határozatilag kimondotta, hogy új vágóhidat épít. Ez alkalommal *Zsoldos János* főjegyző előterjesztette az új vágóhid szabályrendeleteinek a díjtételekre vonatkozó részét s azt annál is inkább ajánlotta elfogadásra, mert az előirányzott évi 47,500 korona kiadás csak úgy fedezhető ha e díjtételek, melyek 48,000 K bevételt biztosítanak, elfogadhatnak. Az új vágóhid 350,000 koronába kerül, amely összeg a meglevő pénzből és értékekből fedeztetik s az új vágóhid jövedelmeiből a község pénztárának évi 17,000 koronával fog visszafizettetni. Ez a 17,000 korona az előirányzott 47,500 koronában már benne foglaltatik.

Miután az ügyet *Horn Ferencz*, *Dr. Kálmán Odón*, *Illek Vince*, *Schwarz Jakab*, *Winternitz Gyula* és *Zsoldos János* alaposan megvitatták: a közgyűlés a díjtételeket elfogadta s az érdemleges tárgyalásnak a határidejét kitzte.

7. A Gyárutezai községi telek kinyitása tárgyában a közgyűlés, a kiküldött bizottság jelentése alapján, határozatilag kimondotta, hogy az ottani telektulajdonosok a közlekedés lehetősége ezéjéből kulesesal látandók el.

8. A községi tűzoltóság akkénti szervezéséhez, hogy az a községi szolgálókól alakíttassék meg, s arra hivatott fővárosi tűzoltó által kitaníttatva és begyakorolva, a kellő tűzoltói szerekkel láttassék el: s a vízhiány közkutak felállításával s a gyárakkal való összekapcsolás útján hátríttassék el, a közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

9. Az előterjesztett községi pótdadók és közmunkajárulékok leírására a felhatalmazás megadatott.

10. A lelkész részére, a szegények eltemetéseért adandó járulékot, a közgyűlés akként állapította meg, hogy az 1000 koronából a római katolikus lelkészt 40% az ev. ref. az ág. hitv. evang. és az izraelita lelkészeket pedig 20-20% illeti meg.

11. *Geszler Teréz*, *Bodnár Mari*, *Reich Sámuelné*, *Mraeskö Györgyné*, *Sargavi Jenőné*, *Friedl Pál* illetősége nem ismertetett el. *Egedi Antal* ujbpesti illetőségének elismertetett.

12. *Benkovits Imre* önálló indítvány alakjában arra kért fölvilágosítást, hogy mennyi pénz van még a beruházási kölcsönből, mibe került az új község ház felépítése és berendezése s mért kell a Télutezai ház és telektulajdonosoknak a csatorna építési költség hozzájárulás ezimén 20 korona helyett 36 koronát fizetni?

Zsoldos János főjegyző a beruházási kölcsönt s a község ház építési számadásait illetőleg arra kéri az új képviselőt, hogy érdeklődését ne merítse ki az indítványokkal, hanem szíveskedjék bármikor a jegyzői irodába fáradni s úgy a kölcsönre, mint az építésre vonatkozó számadásokat és iratokat megtekinteni és áttanulmányozni, amikor is személyes meggyőződést szerezhet mindenről, még arról is, hogy a számadások nemesak a képviselőtestület közgyűlésein végig tárgyalattak, hanem az illetékes hatóságok által is felülvizsgáltattak és helyben hagyattak.

A Tél-utezai háztulajdonosok kérvényét, ha majd beadatik, az előljáróság tárgyalni fogja, s ha szükséges leendő, a közgyűlés elé is elő fogja terjeszteni.

Benkovits Imre nincs megelégedve a válasszal s nagyon csodálkozik, hogy a főjegyző az ő nyílt kérdésére nem akar válaszolni.

Mády Lajos, mint a számvizsgáló bizottság elnöke, *Benkovits Imre* megnyugtatóására kijelenti, hogy a számvizsgáló bizottság az 1902-ik évi községi számadások feülszámát már befejezte, az 1903-ik évi községi számadásokat is be fogja nemsokára fejezni, amikor is az igazságnak s a tényeknek megfelelő jelentést fog a képviselőtestületnek tenni, amely jelentésben az interpelláló nemesak kellő felvilágosítást fog kapni a kérdéseire, hanem meg is nyughatik abban, mert hiszen a számvizsgáló bizottság tagjai közül a számadásoknak *Kongha Géza* képviselőtársa a legszorgalmasabb felülvizsgálója.

Benkovits Imre erre önálló indítványának két első pontját visszavonja, a Tél-utezai csatorna-kérdést azonban napirendre kéri tüzetni.

A közgyűlés a vásaszokat tudomásul vette.

13. *Dr. Kovács Nagy Lajos* és társai a községi gymnasium létesítése tárgyában egy önálló indítványt adtak be, melynek kapcsán a képviselőtestület egy bizottságot küldött ki azzal a megbízatással, hogy azon esetben ha a közoktatásiügyi miniszternél és a Benedek-rendi szervezeteknél tett lépések eredményre nem vezetnek, e bizottság végezze a községi 4 osztályu gymnasium felállításához szükséges elmunkálatokat.

A bizottság tagjai: *Illek Vince*, *Mády Lajos*, *Dr. Wenetianer Lajos*, *Dr. Kovács Nagy Lajos* és *Brankovics György*.

14. Az ujbpesti Közművelődési Kör könyvtára számára *Kossuth* iratainak egy példányát a közgyűlés a község könyvtárából kiadni rendelte azon megjegyzéssel, hogy ha a Közművelődési Kör feloszlanék, *Kossuth* iratainak e példány a község könyvtárába vissza származtatandó.

15. *Friedmann Ármán* és *Barta Mór* telektulajdonosok telkeinek a mgosztása engedélyeztetett.

16. A Kisfaludy-utezai közesatorna építése 2194 K költséggel engedélyeztetett.

17. *Jakob József*, *Bogner Antal* községi

kötellekbe való felvétele kilátásba helyezte.

18. A községi napidíjasoknak azon kérelmét, hogy segélyt a nyári hónapokban is kapjanak, a közgyűlés kedvezőleg intézte el.

19. *Winternitz Gyula* önálló indítványt terjesztett elő az iránt, hogy jövőben se az állandó, se az ad hoc bizottságok jutalmazásokat ne osztogassanak, hanem csak ez irányú javaslatokat terjeszthessenek a képviselőtestület elé.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Ezzel a tárgysorozat kimerült, s a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Greizinger István* a polgári fiúiskola igazgatója Beregszászra, — *Scherer Gyula* a polgári leányiskola igazgatója Karlsbadba, — *Józsa Dániel* a Lőrincz-utezai elemi fiúiskola igazgatója Erdélybe utazott.

— **Az ujjpesti 1905. évi országgyűlési képviselő választók ideiglenes névjegyzéke** ellen beadott felszólalásokat és észrevételeket f. é. június hó 7-én a következő határozattal intézte el a központi választmány:

Höjflinger Mihály házbirtok czimén, és *Fabri János* máv. ellenőr, az 1874. XXXIII. t.-cz. 7. § értelmében, az 1905-ik évi állandó névjegyzékbe felvették. „Kompordia” választó neve pedig „Komporday-”-ra helyesbített.

Ellenben *Hrovala János*, a Zion jótékonyági egyesület, *Szabó Béla*, *Tomesányi Arpád*, *Csehi Gyula*, *Dr. Fehér Márton* és *Horváth József* felszólalásai elutasítottak. Ez utóbbi 5 felszólaló nem kívánt se többet se kevesebbet, csak annyit, hogy a központi választmány a névjegyzékben 367 jogosult választónak a nevét törölje. Sőt még ennél is többet kívánt. Olyan 4 névnek a törölését is kívánta, a mely a névjegyzékben egyáltalában nem fordul elő. Nem kívánta azonban *Antal Sándor* és *Péteri Sándornak* a törölését, a kiknek a neve tényleg kétszer fordul elő a névjegyzékben, a mely nevek ennek következtében egy helyütt hivatalból töröltek. A kit az elutasítására indokolása érdekel, az a határozatot f. hó 20-tól 30-ig úgy a község házában, mint a vármegye közp. közigazgatási irattárában megtekintheti és elolvashatja.

— **Eljegyzés.** *Poók Lajos* ujjpesti lakos eljegyezte *Béla Irma* kisasszonyt.

— **Az ujjpesti Magyar Műkedvelők köre** f. é. július hó 30-án a Horváth-féle (vö. Podruzsk) vendéglőkerthelyiségében színelőadással és világpostával egybekötött nyári táncszünet rendez. Ez alkalommal a „Katonásau” czimű vígjáték kerül színre. Kezdete este 8 órakor. Személyjegyet 1 kor. Családjegyet 2 kor. A tiszta jövedelem részben a kör könyvtára gyarapítása, részben a 48—49. hónapok segélyezésére fordítatik.

— **Felülfizetések.** Az ujjpesti izr. nőegylet által június hó 25-én rendezett hangversenyyel egybekötött táncszüneten még a következők fizettek fölül: Ujjpestvidéki takarékpénztár s önszegélyző egyesület 20 kor., *Neuwelt József* és *Dr. Lázár Béla* 4—4 kor., *Leiner Miksa* 1 kor., kiknek szintén hálás köszönetet mond az ujjpesti izr. nőegylet.

— **Az ujjpesti ag. h. egyház nyári táncszünet** f. hó 16-án (szombaton) mulhatatlanul meg fog tartatni és pedig *Horváth Imre* jó hírű vendéglős kerthelyiségében (Ujjpest, vasut-uteza 85. volt Podruzsk-féle vendéglő), ki ez alkalommal a kerti fedett táncszünetet kibővítette és minden lehető elkövet, hogy a t. vendégek jól érezzék ott magukat. Hisszük és reméljük, hogy az evang. egyház jóakarói ez alkalommal is támogatni fogják azt és a ki csak teheti, ott lesz szombaton a táncmulatságon. A július 2-ára szóló jegyek érvényesek.

— **A polgári leányiskola értesítője**, mint az előző években, úgy az idén is hű tükre az intézet évi működésének és haladásának. Az 1903.—1904-ik évi értesítő bevezetője kegyeletesen emlékezik meg az iskolai gondnokság elhunyt alelnökéről *Csepessányi Béláról*, azután az igazgatói jelentés következik, melyet ez alkalommal a betegség miatt szabadságot igazgató helyett, *Eudré Jánosné* helyettes igazgató szerkesztett meg. A jelentésből örömmel értesülünk, hogy az iskola tervbe vett fejlődése befejezést nyert s a női kézimunka tanfolyam is kellően ki-

bővített. Az intézetnek a múlt iskolai évben 531 rendes és 12 magán tanulója volt. Ezek közül osztályoztatott: 536, felsőosztályba lép: 454, javító vizsgára boesáttatik: 75, osztályt ismételt: 2. A növendékek közül a francia nyelvet, mint rendkívüli tantárgyat 28-an tanulták. A táncszünetben 49-en vettek részt. Ezenkívül a négy osztály 6277 darab kézimunkát, 6219 rajzot és 518 kézimunka rajzot készített, 5324 magyar — 4288 német- s 4475 számtani írásbeli dolgozatot készített. Jutalmakat a következő kitűnőrendű növendékek nyertek: A Wolfner-féle alapítvány kamatait *Solácz Valéria* a Wittmann-féle *Róth Klára* nyerte el. Továbbá *Lukács Etel*, *Weisz Mária*, *Bánóczy Ilona*, *Bornstein Janka*, az I. osztályból, — *Hasenauer Magda*, *Havas Alice*, *Kanovics Margit*, *Róth Nóra*, *Bach Gizella*, *Wiemann Elza*, *Krilly Erzsébet*, a II. osztályból, — *Henter Sári*, *Klemmiesek Irma*, *Kovács Aranka*, *Meznik Valéria*, *Weisz Jolán*, *Deucht Margit*, *Egyenesty Etelka*, *Nevelits Margit*, *Páris Margit*, *Villányi Katalin*, *Benedikt Róza*, *Niszky Erzsébet*, a III. osztályból, — *Elefánt Gabrielle*, *Gurányi Erzsé*, *Kovács Nagy Izabella*, *Róth Klára*, *Solácz Valéria*, *Vizy Irma*, *Wüsztner Ilona*, *Kocsány Aranka*, *Rosenthal Regina*, *Springer Mari*, *Villányi Aranka*, *Langer Irén*, a IV-ik osztályból jutalomkönyveket kaptak. Az ifjuság „Önképzőkör”-ének 100 tagja volt, s ezek közül 10—10 koronás pályadíjat nyertek: *Elefánt Gabrielle*, *Montág Róza* és *Langer Irén*, afogalmazási versenyben *Benedék Ilona*, az énekversenyben *Wüsztner Ilona* és *Villányi Aranka*. A szavaló versenyben. Az önképzőkörnek 388 K 96 f. bevétele, 92 K 20 f. kiadása volt s így 296 K 76 f. a pénztári maradványa.

A női kézimunka tanfolyamnak a fehérnemű varráson 17, a szabóságon 15, tehát összesen 32 növendéke volt. Ezek összesen 790 darab kézimunkát, 485 szabás rajzot, 337 magyar írásbeli, 189 könyvviteli dolgozatot és 135 szabadkézi rajzot készítettek el. E tanfolyamnak legjelesebb növendéke *Reiter Erna* volt, aki a művészeti s iparművészeti kiállításán is 10 koronás jutalmat nyert szép kézimunkájáért.

A szorgalmas és kitűnő növendékek megjutalmazásához hozzájárultak az alapítványokon kívül *Ehrenwald Vilmos* 15 koronával, *Egyedi Lajos* gyártulajdonos, *Jutafonó- és szövő-gyár*, *Ujjpesti keresk.* s *iparbank*, *Ujjpesti takarékpénztár*, a „Magy. pamut-ipar részv. társaság”, *Leiner testvérek* gyárak, *Mauthner Miklály*, *Wolfner Gyula* és társa, „Ujjpesti közművelődési kör” 10—10 K, *Schreiber Gyula* 5 K. Végül a „Jutagyár”, mint rendesen, évi 24 K, Ujjpest község előjárásága pedig 115 K segélyben részesítette az iskolákat, mely összegekből a szegény tanulók tankönyveikkel és tanszerekkel látattak el.

A nm. vall. és közoktatásügyi Minister 184 tanulót mentett fel egész évi és 61 tanulót félévi tandíj fizetése alól.

— **Pénztárvizsgálatok.** A múlt hét a pénztárvizsgálatok hete volt. A hatóságilag kiküldött váczjárásai számvevő *Szalay* és *Brankovics György*, iparhatósági biztos a magyar pamut ipar- s az ipartestület-, a kalaposok-, a *Kossuth Lajos* nőegylet-, a *Timárok*-, *Wolfner-gyár* és a „Nándor” betegsegélyző és temetkezési egyesületek pénztárát vizsgálta fölül. Az egyes pénztárak könyvei a következő tételekkel zártak le.

1. A magyar pamut ipar betegsegélyző pénztára az időszerint 590 taggal bír. Bevétele: 4160 K 69 f. Kiadása: 3153 K 44 f. Pénzkészlete: 1007 K 25 f. Tartalékalapja: 727 K 12 f.

2. Az ipartestület betegsegélyző pénztára: 1300 taggal bír. Bevétele: 16,162 K 11 f. Kiadása: 145521 K 12 f. Pénztári maradványa: 1640 K. Tartalékalapja nincs.

3. Az ipartestület temetkezési osztálya 900 K 10 fillér pénzkészlettel bír.

4. A kalaposok betegsegélyző pénztára 55 taggal bír. Bevétele: 1570 K 28 f. Kiadása: :02 K 56 f. Pénzkészlete: 1367 K 72 f.

5. A *Kossuth Lajos* nőegylet 2671 K 66 f. pénzkészlettel bír.

6. A *Timárok* betegsegélyzőegylete 470 taggal bír. Bevétele: 1040 K 20 f. Kiadása: 879 K 47 f. Pénzkészlete: 160 K 73 f. Tartalék alapja: 6067 K 50 f.

7. A *Wolfner-gyár* betegsegélyző pénz-

tárát a tagok annyira igénybe vették, hogy a betegsegélyző pénztár a *Wolfner gyár* pénztárának tetemes összeggel tartozik.

8. A „Nándor” betegsegélyző s temetkezési egyesület 400 taggal bír. Készpénze: 432 K 72 f. Lrtéke: 4250 K Négy darab részvénye: 72 K 80 f.

A pénztárkészlet s az értékek mindenütt rendben találtak.

— **Az ujjpesti Torna egyesület** táncszünet, f. hó 9-én — teljesen megfelelt ama várakozásnak, amelyet iránta tápláltunk. Szép és nagyszámu közönség jelent meg a „Közművelődési Kör” helyiségeiben, ahol az aranyos fiatalság, mintha csak pályadíjért versenyzett volna, olyan hővvel táncolt reggelig. Nem esoda. A szép asszonyok s a szép leányok egyaránt lelkesítették őket. Tudósítónk az első francia négyes alatt a következőleg állította össze a jelenvoltak névsorát. Asszonyok: *Aczél Béláné*, *Arányi Antalné*, *Barok Sándorné*, *Bád N.-né*, *Czifreind Béláné*, *Dervasics Antalné*, *Deckner Gáborné*, *Hubay Jánosné*, *Hartmayer Györgyné*, *Hänisch Ottóné*, *Hecht Miksáné*, *Klein Jakabné*, *Kraiczler Imréné*, *Labiner Frigyesné*, *Laczkovics Józsefné*, *Leiner Mórné*, *Lemberger Ernőné*, *Mády Lajosné*, *Nádasy Józsefné*, *Popper Károlyné*, *Pollák Arminné*, *Póhl Károlyné*, *Steiner Mandóné*, *Weisz Adolfné*, *Winternitz Gyuláné* stb. Leányok: *Arányi Paula*, *Barok Etel*, *Barok Jolán*, *Bornstein Anna*, *Bót Erzsike*, *Czifreind Anna*, *Dervasics Piroksa*, *Dervasics Rózska*, *Deckner nővérek*, *Fodor Margitka*, *Fromm Ilonka* (T.-Szt.-Miklósról) *Hänisch Emma*, *Hänisch Paula*, *Hubay Gabriella*, *Hecht Stefike*, *Kerekes Elvira*, *Klein Berta*, *Kohn nővérek*, *Kollár Matild*, *Lemberger Ilonka*, *Laczkovics Gasztika*, *Labiner Malvin*, *Mády Vilma*, *Papp Mariska*, *Pollák nővérek*, *Póhl nővérek*, *Steiner nővérek*, *Sipos Bella*, *Weisz Adél*, *Wilhelm Berta*, *Winternitz Ilonka*, *Winternitz Margit* stb. Ez alkalommal felülfizettek: Ot főnök: 50 K *Brück Hugó*, *Leiner Miksa*, *Leiner Hugó*, *Löwy Dávid* és fiai, *Winternitz Gyula*, *dr. Kálmán Ödön* 10—10 K, *dr. Elek Pál*, *Ujjpesti Önszegélyző egyesület* 5—5 K, *Vágó Miksa*, *Zsoldos János*, *Mády Lajos* 4—4 K, *Geduly Lajos* 2 K, *N. N. Wágner Samu*, *Tábori Lajos*, *Szalkay Béla*, *Weisz Vilmos* 1—1 K. kiknek lapunk utján is köszönetet mond az ujjpesti Torna egyesület.

— **A dr. Bulling-féle inhalatórium és a Fangó-gyógymód.** Lapunk f. é. huszonhatodik számában értesítettük olvasóinkat, hogy *József főherceg* ő fensége elrendelte, miszerint a Szt.-Margit-szigeten a Fangó-gyógymód rendeztessék be. Ma már hírül adhatjuk eszben, remében, köszvényben ismét szünetben szenvedő embertársainknak, hogy a Fangó-gyógymód berendeztetett s holnap f. hó 15-én a dr. Bulling-féle inhalatórium megnyílik. A kik tekát a fenti bajok valamelyikében szenvednek, ne mulasszák el a Fangó-gyógymódot s a dr. Bulling-féle inhalatóriumot a saját érdekükben és mer nül hamarabb igénybe venni a Margitszigeten.

850 végrh. sz./1904.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbíróságnak 1904. évi V. 251/3. sz. kiküldő és a Pestv. kir. törvszék mint esődbíróság 7101/904. sz. elrendelő végzése folytán **Adamis Lajos ügyvéd mint vb. Róna Ignác** esődtomeggondnoka kérelmére vb. **Róna Ignác** ellen foganasított, illetve felvett esődbírltar 641, 643, 644, 646, 648, 650, 653, 655, 658, 661, 663, 665, 666, 668, 672, 674, 692, 701 és 705 t. a. lefoglalt és 953 kor. 5 fill. becsült követelésekre a fent jelzett esődbíróság fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak **Rákospalota község-házánál** leendő megtartása határidőül 1904. évi **július 18. napján delelőtt 12 órája** kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt követelések a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni azzal a megjegyzéssel, hogy az elárverezendő követelések fenállását és behajtásáért a esődtomeg szavatosságot nem vállal.

Kelt Ujjpesten, 1904. évi július hó 2. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbiróságnak 1904. évi V. 347/4. sz. végzése folytán **Dr. Kálmán Ödön** ügyvéd által képviselt **Lichtenstein Ignác** felperes részére **Grózer Béla** alperes ellen 447 korona 24 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1798 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbiróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, Rákóczy-u. 34. sz. a.** leendő megtartása határidőül 1904. évi **julius hó 19. napján délelőtt 11 órája** kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Ujpest, 1904. évi július 1.

Kiss Gyula
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbiróságnak 1904. évi V. 722. sz. végzése folytán **Dr. Szabó Imre** ügyvéd által képviselt **Schön Ignác** felperes részére **Szabó Jenő** alperes ellen 161 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt s 1551 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. bíróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, Deák-utca 65. szám alatt** leendő megtar-

tása határidőül 1904. évi július hó 15. napján délután 3 órára kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1904. évi június hó 27. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

Előkelő varró-intézet-megnyitás.

Ujpest és Rákospalota intelligens közönségének érdeklődését kívánom felhívni azon házagópótló intézményre, melyet Ujpesten létesíteni szándékozom.

Célja a jobb családok leányait és asszonyait

a női ruha-szabás és varrásban alaposan kiképezni.

Miután iskolám célja az, hogy a növendékek a legegyszerűbb ruhától, a legelegánsabb utcai- és estélyi-öltözetek, sőt a korhíj jelmezek elkészítésében tökéletes kiképzést nyerjenek, kizárólag csakis saját maguknak dolgoznak.

A tanfolyamra feltétlenül művelt úri családok hölgyei vétetnek fel.

Bővebb felvilágosítást nyújt saját lakásán.

Trozonai Gézané 11-12

Ujpesten, Deák-utca 59. szám Külön villa.

Ránduljunk ki Rákospalotára.

Van szerencsém Ujpest és Rákospalota n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Rákospalotán (fő-ut 62. sz. a., a gyógyszer-tár mellett) levő Kohn Samuel-féle**

vendéglőmben

naponként jó és olesón lehet étkezni, azonkívül minden **pénteken** frissen készült

halpaprikás és rántott hal

kapható.

Egyben ajánlom saját szüretelésű Rajnai Rizling, Szilványi Kövidinka és Ezerjő Kádarka fajboraimat.

Naponta frissen esapolt sör.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség szíves látogatását és támogatását kéri

tisztelettel

Kohn Samuel

3. vendéglős Rákospalotán.

Egy külön bejáratu szoba

külön előszobával, közel az István-térhez, egy vagy két ur részére

kiadó

1.

Czim a kiadóhivatalban.

Kereskedelmet végzett jóházból való leány, gyorsírást teljesen bírja gépirásban jártas állást keres.

Czim a kiadóhivatalban.**Fuchs Antal és József**
kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalják hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok, szállítólevelek, fahagaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.